

Motxila 21: Down sindromedun rockeroak

Sekuentzia honetan, Motxila 21 musika-taldea ezagutuko dugu eta, horren inguruan jarduteko, ariketa hauek egiteko aukera izango duzu:

- Gaian murgiltzeko galderei erantzun.
- Bideoa ulertu eta erantzun zuzena aukeratu.
- Testua irakurri eta esapideak kokatu.
- Gustuko jardueri buruz hitz egin.

1. Gaian sartu

Ariketa-sorta honetan, Motxila 21 musika taldeari buruz hitz egingo dugu. Bideoa ikusi aurretik, erantzun galderei:

- Zein musika-talde duzu zuk gustuko?
- Zein kontzertu gogoratzen duzu bereziki, eta zergatik?

2. Bideoa ulertu

Orain, Ainhoa Lizarragari egindako elkarrizketa ikusiko duzu. Berak esandakoan oinarrituta, aukeratu zein den erantzun zuzena:

<https://labur.eus/G4hMJ>

1. Zein zen Motxila 21 musika-taldea sortzearen hasierako helburua?

- ☐ Musika-talde arrakastatsu bat sortzea.
- ☐ Neska-mutilek musika-talde batean jotzeko esperientzia hori bizitzea.
- ☐ Erreferente izatera iristea.

2. Ainhoaren ahizpa Aintzanek hasieran...

- ☐ tinbalak jotzen zituen.
- ☐ tinbalak jotzen zituen eta orain ez.
- ☐ saxofoia jotzen zuen, baina orain tinbalak jotzen ditu.

3. Nafarroako Down sindromearen elkartean...

- ☐ flauta jotzen zuten.
- ☐ hainbat musika-tresna jotzeko aukera zuten.
- ☐ saxofoia eta gitarra jotzen zituzten.

4. Zergatik ikasi zuen Borjak saxofoia?

- ☐ Flauta ez zaiolako gustatzen.
- ☐ Errazagoa delako.
- ☐ Flautaren posizioa mantentzen delako.

5. Ainhoaren ustez, gizartean zerbait aldatzea lortu dute?

- ☐ Ez, hori oso zaila dela uste du, eta beste ekimen asko beharko lirakekeela zerbait lortzeko.
- ☐ Bai, batez ere neska-mutilek bizi duten esperientziari ematen dio garrantzia.
- ☐ Bai, baina lorpena txikia da eta oraindik asko dago egiteko.

3. Irakurri testua

Orain Ainhoa Lizarragari eta bere ahizpa Aintzaneri egin diegun elkarrizketa irakurriko duzue. Hainbat esapide nabarmendu ditugu.

Ainhoa Lizarraga, Motxila 21 musika-taldea: “Euren lekuan jartzen garenean, arazo guztiak desagertu egiten dira”

Ainhoa Lizarraga iruindarra da, 43 urte ditu eta Motxila 21 musika-taldeko kidea da. Bertan, akordeoia jotzeaz gain, batzuetan koruak ere egiten ditu. Ainhoak berak eta Mari Jose Leozek sortu zuten taldea 2005. urtean. Izan ere, Nafarroako Down-en elkarteko kideak dira Ainhoaren ahizpa Aintzane eta Mari Joseren seme Borja. Hasiera-hasieratik argi zuten euren helburua zein zen: Aintzanek, Borjak eta Down-en sindromea duten beste hamar neska-mutilek “musikaren munduan esperimentatzeko aukera izatea”. Horrexetan jarraitzen dute gaur egun ere eta guk asteartero egiten duten entsegura joateko aukera izan dugu, Iruñeko Txantrea auzora. Bertan, rock-doinuen dardara gertutik sentitu dugu eta Ainhoarekin hitz egin dugu.

1. Zuen taldeak aitabitxi ezagunak izan ditu, esate baterako, El Drogas (Barricada) eta Kutxi (Marea)... Zer moduz beraiekin?

Esperientzia izugarria izan da. Gabonetan festa bat egiten dugu elkartearen urtero eta 2009. urtean El Drogas etorri zen. Entseguetara etortzen hasi zen, bi abesti egin dizkigu, ahal duenean kontzertuetara etortzen da... Beti egon da hor, gurekin. Laguntza handia izan da eta harreman oso polita dugu berarekin. Aurretik pertsonaia ezagutzen genuen; orain, pertsona ere ezagutzen dugu.

Kutxirekin gauza bera gertatu zaigu: bi abesti egin dizkigu, noizbehinka kontzertuetara etortzen da... Marea taldearekin milaka pertsonaren aurrean abesten du. Guk, ondoren, pertsona ezagutu dugu. Neska-mutilentzat ere **pizgarria da**, asko nabaritzen dugu.

2. Gaur entsegura etorri gara. Nolakoak dira zuen entseguak?

Asteartero 17:00etan boluntarioak geratzen gara, abestien egiturak zehazten ditugu eta 19:00etan neska-mutirik etortzen dira. Eurekin 20:30ak edo 21:00ak arte aritzen gara, gutxi gorabehera. Abestiren bat gaizki jotzen badugu, behin eta berriz errepikatzen dugu. Neska-mutirik oso profesionalak dira.

3. Nolakoa izan zen zuen lehenengo kontzertua?

2006. urtean izan zen talde bezala eman genuen lehenengo kontzertua eta hiru minutuko abesti bakarra jo genuen. Horixe izan zen kontzertua: motza baina oso polita! Jendea zutik jarri zen, **txalo-zaparrada eskaini ziguten** eta hunkigarria izan zen! Nafarroako Down-en elkarteko jaietan izan zen.

4. Zein izan da zuretzat kontzerturik bereziena?

Erantzun hau oso pertsonala da, kontzertu guztiak bereziak izan baitira. Hala ere, nire ustez, ONCEn 75. urteurreneko ospakizuna izan zen bereziena. Madrilen jo genuen eta David Bisbal edota Ara Malikian biolin-jotzaile ezaguna zeuden han, beste batzuen artean. Kamerinoan geundela, Ara Malikian etorri zen guregana, argazkiak egin genituen eta playback-a egin behar genuenez, gurekin jotzeko gonbita egin genion. 50.000 pertsonaren aurrean aritu ginen Ara Malikianekin... Oroitzapen itzela da!

5. Londresen Motxila 21 Live! Zuzenean! En vivo! dokumentala grabatu zizueten eta ondoren saritua izan zen. Gainera, sanferminetako txupina ere jaurti zenuten. Nolako bizipenak dira?

Iñaki Alforjak egin zuen dokumentala eta protagonistak gu izan ginen. Lan hori saritu zuten eta guretzat luxua izan zen Iñakirekin lan egitea.

Hurrengo orrian jarraitzen du

Aurreko orritik dator

Txupinazoa botatzea, gu iruindarrak izanik... Ederra izan zen! Oso maitatuak sentitu ginen, bozkatuenak gu izan ginen eta, bai guretzat, bai neska-mutilentzat oso polita izan zen. Gainera, mundu osoko jendea egoten da Iruñeko txupinazoari begira eta Motxila 21eko neska-mutilentzat “gu hemen gaude eta ahal dugu!” **aldarrikatzeko aukera izan zen.**

6. Ibilbide oparoa duzue dagoeneko, baina pentsatzen dut momentu zailak ere edukiko zenituztela...

Momentu asko izan dira zailak: tentsioak, batek modu batean egin nahi ditu gauzak, besteak beste modu batean... Baina, azkenean, **euren lekuan jartzen garenean**, arazo guztiak desagertu egiten dira. Nire ustez, horixe da Motxila 21 taldearen sekretua: “liskar hau zergatik daukagu?”, galdera hori egiten dugunean jabetzen gara lelokeria bat dela, euren artean gaude hemen eta helburua hemen gustura egotea da. Txupinazoarena ere ez genekien nola kudeatu... Azkenean ongi ateratzen da guztia!

7. Zer ematen dizue Motxila 21eko kide izateak?

Besterik gabe hasi ginen eta talde sendoa bihurtu da. Indarra neska-mutilek dute. Egungo gizartean, bakoitza berera doa: norberaren arazoak, norberaren gauzak... Pentsa Down-en sindromea dutenek zenbat bide dituzten irekitzeko eta musikan bide bat egitea gauza handia da. Niretzat horretan parte hartu ahal izatea, izugarria da, bizitzako esperientzia zoragarri bat.

AINTZANE LIZARRAGA

Ainhoarekin hitz egin ondoren, bere ahizpa Aintzanerekin hitz egiteko aukera izan dugu. “Nik 37 urte ditut eta Aintzane dut izena”, esan digu. Hasieran, saxofoia jotzen zuen eta tinbalak jotzen ditu orain. “Busturika da nire abesti gustukoena eta tinbalak jotzea asko gustatzen zait”, kontatu digu. Aintzane oso pozik dago taldean, eta horixe antzeman dugu entseguan euren arteko giro aparta ikusita. Jarraitu zuen bidea egiten, Motxila 21!

Nabarmenduta dauden esapideen esanahia ulertu duzu? Lotu esapide bakoitza dagokion esaldiarekin.

1. Pizgarria da beraientzat

3. Txalo-zaparrada

2. Aldarrikatzeko aukera izan zen

4. Euren lekuan jartzen dira

Motxila 21ekoak agertokiaren gainera igotzen direnean, entzuleek eskaintzen dietena.

Neska-mutilek sentitzen dutena irudikatzen saiatzen dira taldeko boluntarioak askotan.

Musikari ezagunen babesak motibazioa sortzen die.

Gizartean lekua badutela erakusteko aukera eman zien txupinazioa jaurtitzeak.

4. Egitekoa: zerk motibatzen zaitu?

Binaka jarrita hitz egin zure bizitzan motibatzailea edo pizgarria izan daitekeen jardueraren bati buruz, eta esan zergatik.

Lagungarri izan daitezkeen jarduera batzuk:

- Kirolen bat egitea.
- Elkarteren batean parte hartzea.
- Norbaiti laguntzea.
- Kultur-ekimenen bateko kide izatea (musika, dantza, literatura...)

- Nik txikitatik izan dut korrika egitea gustuko, eta ahal dudan lasterketa guztietan parte hartzen dut.
- Ni antzerkia egiteak motibatzen nau, baina antzerki-eskola gutxi dago inguruan.

Motxila 21 taldekoentzat Ara Malikian biolin-jotzaile ospetsuarekin aritzea gauza handia izan zen. Zure gustuko jarduerari lotuta zein erreferentziazko pertsona ezagutzea gustatuko litzaizuke?

ERANTZUNAK

2. Bideoa ulertu

1. Zein zen Motxila 21 musika-taldea sortzearen hasierako helburua?

Neska-mutilek musika-talde batean jotzeko esperientzia hori bizitzea.

2. Ainhoaren ahizpa Aintzanek hasieran...

saxofoia jotzen zuen, baina orain tinbalak jotzen ditu.

3. Nafarroako Down sindromearen elkartean...

flauta jotzen zuten.

4. Zergatik ikasi zuen Borjak saxofoia?

Flautaren posizioa mantentzen delako.

5. Ainhoaren ustez, gizartean zerbait aldatzea lortu dute?

Bai, batez ere neska-mutilek bizi duten esperientziari ematen dio garrantzia.

3. Irakurri testua

Motxila 21ekoak agertokiaren gainera igotzen direnean, entzuleek eskaintzen dietena.

3

Neska-mutilek sentitzen dutena irudikatzen saiatzen dira taldeko boluntarioak askotan.

4

Musikari ezagunen babesak motibazioa sortzen die.

1

Gizartean lekua badutela erakusteko aukera eman zien txupinazioa jaurtitzeak.

2

TRANSKRIPZIOA

1. Noiz eta zein helbururekin sortu zen Motxila 21?

Motxila 21 2005. urtean sortu zen eta, bueno, *pues* (ba), hasiera-hasieratik gure objetiboa (helburua) izan zen beraiek ere, beraiei ate bat irekitzea musika munduan beraiek ere esperientzatzeko eta sentitzeko zer den musika talde batean jotzea. Zeren ez genituen (genuen) erreferentziarik eta, bueno, gu musikazaleak izanik, baina, eta, bueno, *pues* (ba), hainbat taldetan ere jo dugu, ez? Bakoitzak talde desberdinetan, eta bueno, *pues* (ba), behar hori sumatzen genuen: eta nahi genuen esperimendu beraiekin eta esan, beraiekin talde bat egin nahi dugu eta beraiek ere hori sentitzea!

2. Nola osatu zenuten taldea?

Hasieran, ideia izan zen Mari Jose eta nirea. Mari Jose da Motxilan saxoekin (saxofoiekin) dagoena, bera da Borjaren ama eta nik badaukat ahizpa bat Aintzane izena duena eta berak hasieran saxoa jotzen zuen; baina orain tinbala jotzen du. Orduan ba Nafarroako Down-en elkartean gaudenez, askotan juntatzen (elkartzen) ginen eta hitz egiten genuen honen inguruan eta urte batean esan genuen: "*benga, pues* (ba) aktibitate hau sortu behar dugu elkartearen barruan, ez?"

3. Musika-tresnak, ahotsak, abestiak... Ezagutza bazuten?

Bai, ba hasieran, elkartean bazuten Musika eta elkartean ikasten zuten flauta (txirula). Eta, bueno, *pues* (ba), kortxeak, semi-kortxeak, egiten zuten eskuekin... Ni hor ez nintzen egon, ez dakit nola egiten zuten, baina bueno, egiten zituzten erritmoak eta batez ere flauta. Orduan, Borja izan zela saxoa lehendabiziko jo zuena, bere amak esan zuen flauta eta saxoa, posizioa berdina da eta *pues* (ba), goazen probatzera, ez? Eta Iruñean bazen akademia bat, bueno, ezagutzen zuen Mari Josek eta orduan, akademia horretan egiten zuten solfeoa erakutsi koloreen bitartez. Eta Borjak horrela ikasi zuen saxoa, posizioa berdina da eta partiturak koloreen bitartez. Eta bera hasi zen horrela, eta gero jada hasi zen Iñaki eta gero hasi zen Aintzane saxoarekin. Perkusioan denak hasi dira hemen, Motxilan, etorri ziren eta pixkanaka-pixkanaka erritmoak ikasten joan dira.

4. Gizartean zerbait aldatzea lortu duzuela uste duzu?

Bai, nik uste dut baietz, batez ere, gure aurrean dagoen jendeak ikusteko eta... Beraiek ere hor egon daitezkeela. Eta beraientzat, *claro* (noski) hamabi neska-mutil dira, hamabirentzako (hamabirentzat) izan da esperientzia hau, baina beraientzat oso esperientzia handia da, zeren normalean beti, ez bazterrean, baina beti egon dira, beti borroka horretan, ez? Beti borrokatzen eta hau zergatik ez? Eta hau zergatik ez? Elkartea horregatik sortu zen. Orduan beraiek bat-batean eszenatoki (agertoki) batean egotea eta jendeak txalotzea, negar egitea beraiek hor ikusteagatik, beraientzat da izugarria, da mundiala!!!